

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **O. S.**, zastoupen Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem se sídlem Politických vězňů 1272/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2020, č. j. OAM-245/ZA-K02-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2020, č. j. 19 Az 5/2020-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 28. 5. 2020 žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) proti rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Žaloba dle názoru městského soudu neobsahovala žádný žalobní bod (ani tzv. zárodek žalobního bodu), chybělo v ní označení data doručení napadeného správního rozhodnutí, označení důkazů k prokázání tvrzení žalobce a napadené rozhodnutí nebylo k žalobě připojeno. Soud proto vyzval žalobce usnesením ze dne 3. 6. 2020, č. j. 19 Az 5/2020 – 4, aby ve lhůtě pro podání žaloby, tj. do 15 dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí,

tyto vady odstranil a žalobu doplnil o žalobní bod. Žalobce na tuto výzvu reagoval dne 18. 6. 2020 doplněním žaloby.

[2] Městský soud nyní napadeným usnesením žalobu odmítl. Ze sdělení žalovaného, které v doplnění žaloby potvrdil i žalobce, totiž soud zjistil, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 15. 5. 2020 a lhůta k podání žaloby uplynula dne 1. 6. 2020. Podání ze dne 28. 5. 2020 neobsahovalo dle městského soudu ani jeden žalobní bod, přičemž tuto vadu bylo možné odstranit pouze v zákonné lhůtě k podání žaloby, tj. do 1. 6. 2020; k později zaslanému doplnění již nelze přihlížet. S ohledem na to, že městský soud neměl ke dni vydání výzvy k odstranění vad a doplnění žaloby (3. 6. 2020) informaci o tom, kdy bylo napadené správní rozhodnutí žalobci doručeno, je třeba tuto výzvu považovat za neúčinnou, neboť ji soud učinil již po uplynutí zákonné lhůty k podání žaloby a případně jejímu doplnění o první žalobní bod. Proto městský soud shledal, že ke dni 1. 6. 2020 nebyly splněny podmínky řízení, a žalobu odmítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítá, že žalobu dne 28. 5. 2020 podal řádně a včas a při splnění základních podmínek řízení.

[4] V tomto podání totiž konstatoval závažné porušení lidských práv ze strany Ukrajiny. Ve svém dalším rozsáhlém doplnění pak konkretizoval porušení svých práv na Ukrajině. Stěžovatel se proto neztotožňuje s názorem městského soudu, že neuváděl alespoň v základních obrysech, v čem žalovaný jeho práva porušil. Je přesvědčen, že uvedl alespoň zárodek žalobního bodu a individualizoval své podání uvedením porušení „zejména práva svobody pohybu a pobytu“ zaručeného čl. 33 Ústavy Ukrajiny, čímž splnil podmínky řízení. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že městský soud nastalou procesní situaci vyhodnotil v souladu se zákonem a související judikaturou; v daném případě nenastaly podmínky pro věcný soudní přezkum napadeného správního rozhodnutí a bylo na místě žalobu odmítnout. Žalovaný trvá také na tom, že se sám žádné nezákonnosti nedopustil a žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti, případně její odmítnutí pro nepřijatelnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, soud se dále zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, vyložil tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Kasační soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť stěžovatel namítá pochybení městského soudu v hodnocení toho, zda jeho podání ze dne 28. 5. 2020 obsahovalo alespoň jeden žalobní bod, resp. tzv. zárodek žalobního bodu. Hodnocení městského soudu se přitom promítlo do odmítnutí žaloby pro nedostatek podmínek řízení. Pokud by se tvrzení stěžovatele o tom, že jeho podání obsahovalo zárodek žalobního bodu, ukázalo jako důvodné, pak měla být jeho žaloba přezkoumána věcně s případným dopadem do jeho hmotněprávního postavení. Takový dopad nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit, a soud proto přistoupil k meritornímu posouzení kasační stížnosti. Dospěl však k závěru, že **není důvodná**.

[9] Stěžovatel učinil v kasační stížnosti sporným, zda jeho podání ze dne 28. 5. 2020 obsahovalo žalobní bod či alespoň zárodek žalobního bodu, a byly tak ke dni, kdy skončila zákonná lhůta k podání žaloby, splněny podmínky řízení.

[10] Ze soudního řádu správního vyplývá, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí kromě obecných náležitostí podání podle § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s. obsahovat rovněž zvláštní náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 s. ř. s. Pod písmenem d) tohoto ustanovení je jako jedna z nutných náležitostí žaloby uvedena identifikace žalobních bodů. Z nich musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Význam co nejpřesnější formulace žalobních bodů v žalobě vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno a dle které se soud při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce tvrdí. Soud tak není povinen, ale ani oprávněn, tyto důvody za účastníka řízení domýšlet či doplňovat (k tomu např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2020, č. j. 4 Azs 206/2020-38).

[11] Otázkou náležitého vymezení žalobních bodů se Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích již zabýval opakovaně. Rozšířený senát např. v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, vyjádřil, že „[l]íčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč

se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“

[12] Na tyto závěry navázal rozšířený senát v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, v němž uvedl, že je nutné „za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož by i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.“ Stejně tak v rozsudku ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 47/2016-41, Nejvyšší správní soud nepovažoval za žalobní bod „pouhý výčet ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které měl žalovaný porušit, a obecné tvrzení, že žalovaný nedostál zásadám správního řízení, zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval a neposoudil jej podle § 12 zákona o azylu“. A rovněž dle usnesení ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-83, neobstála citace ustanovení správního řádu a zákona o azylu, aniž by citovaná ustanovení stěžovatel alespoň v minimální míře spojil s popisem skutkového děje, eventuálně jinak v minimální míře žalobu individualizoval. Takto formulovanou žalobu by mohl dle soudu podat jakýkoliv žalobce ve věcech mezinárodní ochrany (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2017, č. j. 2 Azs 346/2016-24, či ze dne 20. 6. 2019, č. j. 2 Azs 391/2018-34).

[13] V projednávané věci stěžovatel podal žalobu dne 28. 5. 2020, tj. čtyři dny před koncem patnáctidenní zákonem stanovené lhůty (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Žaloba kromě sporné absence žalobního bodu či jeho zárodku postrádala další náležitosti podle § 71 odst. 1 a 2 s. ř. s. (stěžovatel v ní neuvedl den, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno, neuvedl důkazy k prokázání svých tvrzení a nepřipojil k ní opis napadeného rozhodnutí). Lze proto akceptovat argument městského soudu, že v takové situaci, kdy neměl informaci o datu doručení napadeného rozhodnutí a nemohl si učinit konkrétní závěr o konci lhůty k podání žaloby, odeslal stěžovateli výzvu, v níž jej vyzval k doplnění žaloby ve lhůtě pro podání žaloby. Podle kasačního soudu není přitom rozhodující, že v době vydání této výzvy již lhůta pro podání žaloby uplynula, jak zjistil městský soud dodatečně z vyjádření žalovaného. Tato výzva nemohla mít vliv na běh a konec zákonem stanovené lhůty a povinnost žalobce, navíc zastoupeného advokátem, podat včas žalobu obsahující alespoň jeden žalobní bod, resp. jeho zárodek.

[14] Nejvyšší správní soud dále ověřil, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 15. 5. 2020, a lhůta k podání žaloby proto uplynula v pondělí dne 1. 6. 2020. Kasační soud se dále seznámil s obsahem žaloby, v níž žalobce doslova uvedl: „Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí a tvrdí, že rozhodnutím žalovaného byl na svých právech zkrácen, především tedy bylo dotčeno jeho základní právo na rodinný a soukromý život a volný pohyb. Podává proti němu (proti všem výrokům) v zákonné lhůtě v souladu s ustanovením § 65 a násl. soudního řádu správního tuto žalobu. Předmětnou žalobu a příslušný návrh odůvodním v přiměřené době.“

[15] Při aplikaci výše shrnuté judikatury kasačního soudu na obsah stěžovatelovy žaloby lze konstatovat, že žaloba obsahuje tvrzení, která neobstojí ani jako tzv. zárodky žalobního bodu. Stěžovatel pouze obecně uvedl, že s rozhodnutím nesouhlasí a že bylo porušeno jeho právo na rodinný a soukromý život a svoboda pohybu, aniž by z jeho tvrzení byly seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu stěžovatele. Kromě obecně namítaného porušení práv stěžovatel ani rámcově neozřejmil, v čem měl žalovaný tato práva a svobody porušit (navíc v kasační stížnosti sám stěžovatel toto konstatování vykládá tak, že směřovalo nikoliv vůči žalovanému, ale ukrajinským orgánům, čímž jeho smysl spíše zatemňuje) a v čem je jeho situace oproti jiným žadatelům o mezinárodní ochranu odlišná.

[16] Nejvyšší správní soud se proto zcela ztotožnil s hodnocením městského soudu, že stěžovatelovo podání ze dne 28. 5. 2020 neobsahovalo ani zárodek žalobního bodu. Pokud stěžovatel nedoplnil žalobu o žalobní bod do konce lhůty k podání žaloby, tj. do 1. 6. 2020, nebyly splněny podmínky řízení a žaloba byla městským soudem správně odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Na tom nic nemění skutečnost, že žalobce doručil městskému soudu dne 18. 6. 2020 doplnění žaloby, neboť se tak stalo opožděně.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a s ohledem na to ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, pak soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu

